Allegorice ✠ a Exurge gloria mea. i. carori qua gloriosa gessi opera: ⁊ quę est causa glorię meę. b Exurge psalterium ⁊ cithara: id est caro quę fuisti: psalterium / sonum reddens a superiori: diuina miracula operando. Et cithara / sonum reddens ab inferiori: humana tormēta patiendo. Et determinat horā resurrectionis / dicens: d

Exurgam diluculo. Alia littera: Ada/ne exurge gloria mea: vox patris ad filium. Prouerb. x. Gloria patris filius sapiēs. Ipse fuit / psalterium / ī passione. Threni. iij. g. Ego sum psalmus. Vel cithara / extensus in cruce. Esa. xvj. c. Vēter meus ⁊c. (Exurgā diluculo) q̄si cithara sonabit. Eccli. xxiiij. d. Antelucanum illumino omnes. Osee. vj. b. Quasi diluculum præparatus est egressus eius: de inferno. s. vel sepulchro. Post ostendit duplicem fructum resurrectionis. Primus / est laus vniuersalis in verbo: Unde dicit: e Cōfitebor tibi in populis domine. i. cōfiteri tibi faciam a populis conuersis p meā ⁊ meorum p̄dicationē. Secūdus / est laus vniuersalis ī ope. Unde dicit: f Et psalmū dicā tibi in gentibus. i. faciā q̄ gentes bona opera faciēt ad laudē tuā. Et hoc: g Quōm magnificata est vsq̄ ad celos miscōdia tua. Miscōdia dei / ē hūanitas christi: q̄ in ascēsione magnificata ē: h Vsq̄ ad celos: sm illud. Eleuata est magnificētia tua sup celos. Ps. 8. i Et veritas tua. i. ego q̄ sū vitas: Joh. xiiij. a. k Vsq̄ ad nubes: sm illud Act. j. b. Et nubes suscepit eū ab oculis eorū. Et ꝓt h: m Exaltare sup celos deus / pī. i. lauderis ab angelis. Et nō solū ab angelis: sed ⁊ ab hoibus. Unde sequit: n Et sup omnē terrā gloria tua: qr ꝓpter christi ascensionem laudauerūt angeli deum: ⁊ glorificauerūt eum apostoli ⁊ alij homines.

Moraliter ✠ a Exurge gloria mea: id est testimoniū conscientię meę / quod per peccatū ceciderat. Exurge / per pēnitētiā. ij. Corinth. j. c. Gloria nostra hęc est: testimoniū cōscientię nostrę. Sed quia per peccatū non tm̄ perdit homo testimoniū cōscientię: sed ⁊ bona opera quę fecerat mortificant: ⁊ cōfessio quā de peccatis p̄cedentibus fecerat periclitat: Ideo pēnitēs dicit: nō tm̄ / Exurge gloria mea: sed addit: b Exurge psalterium: id est extra surgant in publicū opera mortificata. c Et cithara: id est cōfessio de operibus siue de psalmis. j. Corinth. xiiij. f. Unusquisq̄ vestrum psalmū habet. De cithara cōfessionis / Esa. xxiij. d. Sume tibi citharā: id est ꝓfessionē: circūi ciuitatē: id est cōscientiā. Et qr multi sunt qui nolūt pēnitere vsq̄ ad mortē: ne de talibus esse videat / adiungit: d Exurgam diluculo: id est cito pēnitebo. Eccli. v. b. Ne tardes cōuerti ad dominū / ⁊ ne differas de die in die. Multi aūt dicunt: Exurgā crepusculo: Et ꝝ illos dicit statim in Ecclesiastico. v. c. post p̄dicta verba: Subito veniet ira illius / ⁊ in tempore vindictę disperdet te. i. diuersis pēnis perdet. Et qr post euasionē periculi / laudandus est deus / subiūgit: e Cōfitebor tibi / cōfessione laudis: quod bñ sequit / postq̄ dixit: Exurgā diluculo: sic alauda ⁊ alię aues / quę diluculo surgūt / statim incipiūt laudare creatorē suum. Bene ergo dicit: Cōfitebor tibi in populis domine. i. laudabo te corā populis p̄dicando. Nec tm̄ p̄dicando: sz ⁊ bonū exemplū præbēdo: Hoc est qd̄ sequit: f Et psalmū dicā tibi in gentibus: id est faciā opa corā gentibus: quę erūt ad honorē tuū: sm illud Matth. v. b. Sic luceat lux vestra corā hominibus. s. in prædicatione: vt videant opera vestra bona: ⁊ glorificent patrē vestrū qui in cęlis est. Tob. xij. b. Benedicite deū cęli ⁊ coram omnibus viuentibus cōfitemini ei: quia fecit nobiscū misericordiā suā. Et merito hoc debeo facere: g Quoniā magnificata est vsq̄ ad cęlos / scz dando pēnitētibus i Misericordia tua. q. d. laudandus es: quia tāta ē misericordia tua / vt non tm̄ pēnitentibus peccata dimittas: sed ⁊ regnū cęlorum p̄mittas. Matth. iiij. c. Pēnitentiā agite: appropinquabit enim regnū cęlorum. Nec hoc clam facis: sed per prædicatores tuos omnibus publicari facis. Hoc est quod sequit: l Et veritas tua. s. huius promissiōis / nō tm̄ in se magna est: sed magnificat: k Vsq̄ ad nubes: id ē adeo / vt eā facias in terrā: id est in corda peccatorum instillari: et pluas eā de nubibus tuis. i. de p̄dicatoribus tuis: vt terrena corda aq̄ istarum nubium irrigata / germinēt p / positū bonū / ⁊ faciant dignos fructus pēnitētię. Joheł. ij. e. Noli timere terra: exulta ⁊ lętare: quoniā magnificauit dominus vt faceret: Nolite timere animalia regionis: qr germinauerūt speciosa deserti: lignū attulit fructū suū. Dicūtur aūt p̄dicatores nubes: sm qd̄ dicit Glo. qr de ipsis quasi de nubibus dominus coruscat miraculis / tonat minis / pluit doctrinis. Unde Esa. lx. b. Qui sunt isti q̄ vt nubes volant. Et Esa. v. b. Mandabo nubibus meis ne pluant super eos imbrem. Et quia ita magnificata est misericordia et veritas tua deus: Ergo / m Exaltare sup cęlos deus: ⁊ sup omnēs terram gloria tua. q. d. ⁊ iusti ⁊ peccatores glorificent deum. Per cęlos enim intelligunt iusti: per terram peccatores. Esaię vlti. a. Cęlum sedes mea ⁊ terra scabellum pedum meorū. Et quomō exaltat deus super istos cęlos: Solutio. Sancti ferunt deū: ⁊ cum seipsos exaltant per eminentiā vitę / et deum quem portant exaltant. Cant. j. d. Fasciculus myrrhę dilectus meus mihi inter vbera mea cōmorabitur. Ecce quomō portat eum sponsa. Quomō autem seipsos ⁊ deum in se exaltant: bene innuit Daniel. ij. e. vbi dicit q̄ lapis qui percusserat statuā / factus est mons magnus. Lapis iste est vir sanctus: statua ē imago mundi / erecta in cordibus hominū mūdanorum. Hanc percutit: cum mundū cōtemnit. j. Corinth. vij. f. Qui vtuntur hoc mundo tanq̄ non vtantur: Præterit enim figura huius mundi. Sup terram autem peccatorū est gloria domini / cum ipsi peccata confitent. Josue. vij. c. Da gloriā domino deo israel ⁊ confitere ⁊c.

Expositio Ps. LVII.

In finē ne corrūpas / vel disperdas dauid in tituli inscptione. Idē habuimus ī p̄cedētis psalmi titulo. Et iō nō oportet iterū exponere. Supra orauit ecclia vel ipse christus caput ecclesię contra quattuor psecutiones. s. martyricidarum / hęreticorum / falsorum fratrum / ⁊ antichristi: Hic autem loquitur ꝓpheta ⁊ in psona christi vel ecclesię / vel viri iusti contra quītam psecutionē: scz iudęorum / quę prima fuit. Moraliter autē contra malos iudices ⁊ prælatos. Intentio est monere / ne quis christi regno contradicat: sed ad eum quilibet redeat. Modus. Tripertitus est psalmus. Primo exprobrat iudęis / ne nos eis similia faciamus. Secūdo dicit: quę erit eis retributio: ibi: Deus conteret. Tertio ostendit correctionem iustorum / quę sequit de vltione iniquorum: ibi: Lętabitur. Dicit ergo christus ad iudęos: q O filij hominum: id ē ꝓphetarū. o Si vere vtiq̄ iusticiā loquimini: qd̄ vtiq̄ facitis / dicētes: Magister scimus qr verax es ⁊c. Matth. xxij. b. p Recte iudicate: credēdo me esse veracem: nō dicēdo me dęmoniū habere. Sz nō recte iudicatis. Probatio. ✠ Etenim. i. quia

Moraliter / loquitur ad prælatos ⁊ iudices ⁊ clericos / dicens: q O filij hominum / non brutorum. q. d. O vos qui rationabiles esse debetis: o Si verē vtiq̄ iusticiam loquimini: quod tota die faciunt disputantes ⁊ colloquentes de iusticia: p Recte iudicate: sm rectitudinem legis: sm ordinem iuris. Deut. xvj. d. Judices ⁊ magistros constitues in omnibus portis tuis quas dominus deus tuus dederit tibi per singulas tribus tuas: vt iudicent ꝓplm

✠ iusto iudicio

Al. ꝓsallam

a b c d e f g h i k l m n o p q

Exurge gloria mea: exurge psalterium ⁊ cithara: exurgam diluculo. Cōfitebor tibi in populis domine: ⁊ psalmū dicam tibi in gentibus. Quoniā magnificata ē vsq̄ ad cęlos misericordia tua: et vsq̄ ad nubes veritas tua. Exaltare sup cęlos deus: ⁊ super omnē terrā gloria tua.

In finē ne disperdas dauid in tituli inscriptione. LVII.

Si vere vtiq̄ iusticiā loquimini: recte iudicate filij hoim.

Al. recta Al. iusta

Allegorice a christo

a Eteni.i.qr. c Iniqtates opamini: licz non re: tñ b In corde.q.d.nõ recte iudicat: qr fabricat ꝯ me malas cogitatiões. Et ꝗ facit existẽtes/ d In terra.i.diligẽtes terrena: timẽtes ne amittat locũ ⁊ gẽtẽ. Ita cogitat: ⁊ cũ potest face re: f Man⁹ viẽ ꝯcinnãt.i.cõgregãt iniqtates. Sic sumit man⁹ ad ifra5. Vel man⁹ eor dicunt phalãges/vel ꝑncipes/vl potestates eor: q iniqtates ꝯcinnabãt ĩ ꝯciliis suis. Job.xj.f. Job.11.f. Collegerũt põtifices ⁊ pharisei ꝯciliũ aduersꝰ iesũ ⁊c. Et quõ ẽ ꝗ: Ecce: g Alienati sũt pctõres a vulua.i.ꝑsciti sũt a deo fore pctõres añq̃ nascerẽt. i Errauerũt ab vtero.i. ꝑsciti sunt erraturi/cum adhuc essent in vtero. Vel sic possent dicere: Nos iusti sum⁹: qr sum⁹ filij abrae ⁊ sanctor patriarcharũ. Propter Job.8.e.

Moraliter de prelatis * iusto iudicio.q.d.non tm̃ in ore habeatis iusticiã: sed in ope. Notandũ ẽ aũt q ad recte iudicandũ multa sũt necessaria quę cõcurrere debent in iudicibus nostris.

Ad recte iudicandũ sũt necessaria iudicibus

- Primo vt qõ ꝑcipiũt/ipsi faciãt.s.Pet.iij.d. Iustũ ẽ vt iudiciũ incipiat a domo dñi. Mõ sic multi faciũt: de qb⁹ Matth.xxiij.a. Qui alligãt onera grãuia ⁊ importabilia ⁊ imponũt sup humeros hoim: digito aũt suo nolunt ea mouere. Oportet etiã q ex charitate faciant iusticiã. Sap.j.a. Diligite iusticiã.
- Secũdo vt o rdinẽ iuris nõ ꝑtermittãt. Deut. xvij.d. Postq̃ sederit ĩ solio regni sui/describet sibi deuteronomiũ legis. Et post sequit: Vt nõ declinet in partẽ dexterã vel sinistrã.
- Tertio vt veritatẽ causę plene inuestigẽt. Vñ Job.xxix.c. Cãm quã nesciebã diligẽter inue
- Quarto vt psonã nõ accipiãt. Pro/ (stigabã. uer.28.c. Qui cogscit ĩ iudicio faciẽ ñ bñ fac.
- Quito vt nõ cedãt fauori vel clamori multor. Exo.xxiij.a. Ne sequaris turbã ad faciendũ malũ: nec in iudicio plurimor acqiesces sentẽtię vt a vero deuies.
- Sexto vt ꝓpter timorẽ nõ declinẽt a rectitudine iudicij. Eccli.vij.a. Noli q̃rere fieri iudex nisi virtute valeas irrũpere iniqtates/ne forte extimescas faciẽ potentis.
- Septimo vt non plus debito cõpatiant. Exo. xxiij.a. Paupis nõ misereberis in iudicio.
- Octauo vt munera non accipiãt. Exo.xxiij.a. Ne accipias munera q̃ etiã excęcãt prudẽtes
- Nono vt nll'as ꝑces (⁊ subuertũt ꝓba iustor. l ꝑ iudiciũ aduersę ptis admittãt. Vñ beat⁹ Bern. Cõsilio nõ ꝑce gerendũ ẽ: vbi aũt nõ licet facere qõ volo: qs loq⁹ rogãdi: q.d.null⁹. Hęc q̃ nouẽ necessaria sũt ad recte iudicãdũ: Ergo Recte iudicate. Sed nõne pr omne iudiciũ dedit filio: Job v.d. Ita. Sz iudices ⁊ ꝑlati sunt vicarij christi: Vñ necesse est eis vt recte iudicẽt ⁊ caute/cũ tãti ⁊ tã iusti iudicꝯ vices gerãt. ij. Paral.xix.b. Videte qd faciatis: Non em̃ homĩs exercetis iudiciũ: sed dei: ⁊ qõcũq̃ iudicaueritis/in vos redundabit.

Iudiciũ violatur

- Negligẽtia. Hiere.xlviij.b. Maledict⁹ qui opus dei facit negligenter.
- Ignorãtia. Hiere.ij.b. Tenẽtes legẽ nescierũt me.
- Timore pellis vel possessiõis vel infamię vl parẽtũ. Eccli.vij.a. Noli quęrere fieri iudex nisi virtute valeas irrumpere iniquitates.
- Amore. Act.xxiiij.g. Volẽs autẽ fęlix ꝑstare gratiã iudeis: reliquit paulũ vinctũ.
- Odio. Act.xxiij.a. Tu sedẽs iudicas me fm legẽ ⁊ cõtra legẽ iubes me percuti.
- Munere. Mich.iij.d. Principes eius in muneribus iudicabant.
- Inuidia. iij.Regl.xxj.c. Facite naboth sedere int Personar acceptiõe. Eccli.xx.c. Est q (pmos ⁊c. ꝑ cõfusiõe pdet animã suã. Et alibi. Prudentia psonę pdet eã: psonę aũt acceptiõe perdet se.
- Mora. Abacuk.j.b. Non peruenit ad finẽ iudiciũ/ idcirco egredit iudiciũ peruersum.

His omnib⁹ dicit Esa.x.a. Vę qui cõdunt leges iniquas. Et possent dicere ad qd mones nos: Mõne recte iudicamus: Et rñdet: Nõ. a Eteni in corde iniqtates opamini ⁊c. q.d.iniquę sũt vestrę cogitatiões ⁊ iniuste opatiões. Vel sic/ Iniq iudices est ĩ deliberãdo: ⁊ iiusti ĩ exequẽdo. Hoc ẽ qõ dic: Eteni in corde opami.i.cogitat. Cordis em̃ opatio nihil aliõ ẽ q̃ cogitatio vl affectio. c Iniqtates.i.iniq̃ iudicia vl pctã. Et ꝗ d In terra.s.cor habẽtes ĩ terra: Nam si in cęlo esset conuersatio vestra: nihil iniquũ cogitaret: Nec etiam si in inferno esset: quia ibi non fit nisi iusticia. De talib⁹ iudicib⁹ dicit Daniel.xiij.d. Venerũt duo ꝑsbyteri pleni iniq̃ cogitatiõe aduersus susannã vt inficerẽt eã. Susanna q̃ bona mulier erat: q̃ etiã interptat lilium vel grãa vel obtinuit gratiã: significat iustos ⁊ innocẽtes. Aduersꝰ qs pducũt: Vñ dic: e Iniusticias.i.iiusta munera. f Manus viẽ cõcinnãt.i.cõgregant. Ps. Dextera eor repleta ẽ muneribꝰ. Daniel.xiij.a. Egressa est iniqtas de babylone: a senioribꝰ iudicibus q videbant regere ꝓplm. Potest etiã fieri sermo/nõ tm̃ ad ꝑlatos: sed ad oẽs hoies: qr q̃libet seipsum et facta sua debet iudicare/nõ ficte: sed recte.

a Eteni m̃ cõrde iniquitãtes
b opamini ĩ tẽrra: † iniusticias
c mãn⁹ viẽ † ꝯcinnãt. Alienati
d sunt pctõres ab vulua: errã/
e
f
g
h
i

Al. † iniqtates
Al. † cõnectũt
Ps.25.
Moraliter de omnibus

Recte iudicate

- De fide.j.Cor.xiiij.f. Cęteri diijudicent.
- De mũdo.j. Cor.vj.a. Sancti de hoc mũdo iudicabunt.
- De diabolo.j.Cor.vj.a. Angelos iudicabim⁹.
- De nobisipsis.j.Cor.xj.g. Si nosipsos diijudi/
- De deo. Mich.vj.c. Cũ isrl iudicabit. (carem⁹
- De die. Ro.xiiij.a. Ali⁹ iudicat inter die ⁊ die.
- De lite. Prouerb.xxvj.b. Judiciũ determinat causas.
- De tpe. Hiere.viij.c. Turtur ⁊ hirundo ⁊c.
- De morte. Eccli.xlj.a. O mors bonũ est iudiciũ
- De mortuo. Eccli.xxxviij.c. Memor (tuũ. esto iudicij mei: sic em̃ erit ⁊ tuũ. Mihi heri/⁊ tibi hodie. De oib⁹istis dic: Recte iudicate filij hoim. Sz mlti nõ recte iudicãt: sz ĩ corde iniqtates opant. In corde em̃ hois ẽ cõflictus: ⁊ q̃si cõsistoriũ inter castitatẽ ⁊ luxuriã/sobrietatẽ ⁊ crapulã/paupratẽ ⁊ ambitionẽ/laborẽ ⁊ ociũ: ⁊ sic de alijs. Sed sępe dat iniq̃ sentẽtia ꝓ vitio ꝯ virtutẽ.s. qñ virtus expellit ⁊ vitiũ eligit. Ezech.xxj.f. Iniquitatẽ/iniquitatẽ/iniqtatẽ ponã eam. Mich.ij.a. Vę qui cogitatis inutile ⁊ opamini malũ in cubilibus vestris: in luce matutina faciũt illud/ qm̃ contra deũ est manus eor. Hoc ẽ qõ hic sequit: Iniusticias manus viẽ cõcinnãt.i.cõgregant. g Alienati sunt. De ꝑlatis ꝓmo pot legi. Quia posset aliqs dicere: q̃re ꝑdicta dicunt de ꝑlatis nostris: Ipsi ita sancti homĩes videbãt añq̃ ꝓmouerẽt. Et respõdet ad hoc: Alienati sunt a vulua: q.d.hypocritę erãt: ⁊ cum essent in vulua.i.in matrice ecclesię q̃si infantes: etiaz tunc alieni erãt a deo: licz ꝑ hypocrisim ostẽderent se esse familiares deo: vt possent ꝓdire ad lucem ⁊ nasci ad ꝑlationẽ/ quasi assumpti de latere dei. De quib⁹ tm̃ dicit per Osee.viij.a. Ipsi regnauerũt ⁊ non ex me: ꝑncipes extiterunt ⁊ nõ cognoui/per approbationem. Alienati sunt ergo ꝑ pctm̃. h A vulua.i.añq̃ fierent prelati. i Errauerunt ꝑ distortã * Cõmuniter aũt de oib⁹ potest dici: g Alienati sunt peccatores a vulua ⁊c.i.ab ifãtia cęperũt peccare. i Errauerũt ab vtero. Moraliter de omnibus

Possũt etiã hic distinguí ⁊ notari diuersa peccata. Peccatũ luxurię: ibi: g Alienati sunt pctõres a vulua.i.alieni a deo facti sũt ꝓpter peccatũ vulue. Eccli.xix.a. Vinũ ⁊ mlieres apostatare faciũt sapiẽtes. Vel Alienati sũt.i.insaniũt ex libidine ꝯ naturã: q̃ alienat a vulua: et errare facit ab vtero. Istud em̃ peccatũ ꝑ oib⁹ alijs vsum rõnis aufert. Ezech. xxiij.a. Fornicata est oolla ⁊ insaniuit in amatores suos. Et post: Tradidi eam in man⁹ amatorũ suorũ/sup quorum insanuit libidine. Osee. iiij.c. Vinum et mulieres auferunt cor. Aliter de diuersis pctis

g Errauerũt ab vtero

Allegorice de christo

charū. Propter hoc ímproperat eis: quia degenerāt/dicens: **Alienati sūt peccatores**/iudęi: **A vulua**: id est a pgeni torib⁹ suis: facti sunt alieni p morū dissimilitudinē. Unde dicit eis Esa. lj. a. Attendite ad petrā vnde excisi estis ꝛc. Et post: Attendite ad abraā patrē vestrū: et ad sarā quę peperit vos. a **Errauerūt ab vtero**: nescientes seq̄ vestigia paterna. c **Locuti sunt falsa**: dicētes se esse filios abraę. Unde Job. viij. e. Si filij abraę estis / opera abraę facite. Sūt aūt plerique peccatores: q̄ libēter audiūt ꝓba doctrinę/ꝛ resiliūt a peccatis: Sed iudęi nō sūt tales: imo obstinati sunt/ita q̄ nec verbū dñi audire volebāt. Unde dicit dñs/subdēs: d **Furor illis**/iudęis/fm silitudinē serpētis: id est obstinatorū/ira quorū irreuocabilis est. Et cuius serpētis: e **Sicut aspidis surdę**. Et ōre surdę: Quia f **Et obturantl aures suas**. g **Quę**/sic obturās aures suas: **nō exaudiet vocē incātātiū ꝛc**. In hac silitudine tāgit naturā aspidis. Aspis enī serpēs est: q̄ forte vim hz medicamīnis: quę videēs incantatorē/ne vocē eius audiat/alterā aurē affigit terrę/alterā summitate caudę obturat: Sic iudęi obturauerūt aures suas/ne dñs sapiēter icantās/eos incātaret. Obturauerūt inq̄ terra. i. terrenorū amore: q: dñs p̄dicabat cōtemptū temporaliū: ꝛ ipsi amabant ea: ꝛ cauda q̄ tetigit posterora: id est falsis ꝓpheꝶ/scribis videlicet ꝛ pharisęis/qui eis cōtraria p̄dicabant ꝛ peccata palliabant: et sic erant cauda turpia tegentes. Esa. ix. c. Propheta loquens mendaciū/ipse est cauda.

Ar. ta ventre

Ar. † Indignatio eis

a uerūt† ab vtero: locuti sūt falsa.† Furor illis fm silitudinē serpētl: sic aspidis surdę ꝛ obturantl aures suas. Quę nō exaudiet vocē incātantiū: ꝛ † venefici icantātis sapiēter.

Ar. tmedicinēri medicā sapiente

Moraliter. de prelatis

a * uerūt/p distortā itētionē/q̄ ad p̄lationē aspirāt. b **Ab vtero**. i. anteq̄ exirēt de vtero ecclesię/vt in capite ponerenī. c **Locuti sunt falsa**. Pretendētes enim exterius sanctitatē/ hocipso dicebāt se esse sanctos: sed cū in occulto peccatū lateret/mentiebanī. j. Timoth. iiij. a. In hypocrisi loquētium mēdaciū ꝛ cauteriatā habentiū suā ꝓsciētiā. Et q̄nq̄ fiūt tales p̄lati/exigentib⁹ pctis subditorū. Unde Job. xxxiiij. d. Propk pctā ppli pmittit dñs regnare hypocritā. Uel/ **Alienati a vulua**. i. a christi patientia/cui⁹ vicarij sūt: **Errauerūt ab vtero**. i. a christi misericordia cui⁹ mīstri sūt. Esa. xlvj. a. Audite dom⁹ iacob ꝛ oē residuū dom⁹ isrl: q̄ portamini a meo vtero/q̄ gestamini a mea vulua. Posset aliq̄s dicere: Tolerandū est/q̄ tales p̄ficianī: quia quādo sunt facti p̄lati/aduocant bonos cōsiliarios: ꝛ acquiescūt bonorū cōsilio ꝛ correctioni. Mō dicit: Immo: d **Furor illis fm similitudinē serpētl**: q. d. si q̄s attemptet eos reprhēdere: ipsi icipiūt furere ꝛ venenū effundere aduersus eū. Esa. xliij. g. De radice colubri egrediet regulus. ij. Regl. xxiij. a. Prevaricatores q̄si spinę euellenī vniuersi qui non tollunī manib⁹: ꝛ si q̄s tangere eas voluerit/ armabit ferro et ligno lanceato. e **Sicut aspidis surdę ꝛ obturantis aures suas**. Istorū aures obturanī terra. i. sollicitudine temporaliū: ꝛ cauda. i. simulatiōe bonę intentiōis. Dicūt enī eis qui eos arguūt: Nō possum⁹ nostra regere ꝛ seruare/nisi ita ꝛ ita faciamus. Itē dicūt: Vos arguitis nos/ꝛ iudicatis de occultis: nos facim⁹ ista bona intentione. Uel cauda est eorū sequela. s. multitudo assistentiū adulantium eis ꝛ laudantiū peccatorē in desiderijs animę suę: Unde oīno surdi sunt ad correctionem. Esa. xlij. c. Quis cęcus nisi seruus meus: ꝛ q̄s surdus nisi ad quē nūcios meos misi? Unde sequit: g **Quę nō exaudiet vocē incantantiū**. Vere qui vult eis aliquid p̄suadere: oportet q̄ ad modū incantātis se habeat/videlicet vt suauiter ꝛ leniter loquat ꝛ cū obsecratiōe: alioquī effugiūt statim manus illius. Et bene seruāt ī se ꝓprietatē capitis: gaudentes/q̄ sunt capita populorū. Sap. vj. a. Audite reges: p̄bete aures vos qui cōtinetis multitudines: ꝛ placetis vob̄ in turbis nationū. Sic enī ē de capite: q̄ in aīali nihil est ita difficile ad excoriandū sic caput: sic ī tota ecclesia nihil ita difficile est ad corrigendū sic p̄lati.

Moraliter de omnibus

a **uerūt ab vtero**: idē ē: vel a matre vl p̄ie habēt materiā ꝛ causā peccādi. Multi enī filios ꝛ filias suas q̄s deberēt erudire ad bonū: erudiunt ad peccandū. Hiere. vij. d. Filij colligunt ligna ꝛ patres succēdūt ignem ꝛ mulieres cōspergunt adipē. c **Locuti sunt falsa**: quia statim assuescūt mentiri/iurare ꝛ blasphemare. Ps. Juuenes eorū comedit ignis: scz peccatū. Exemplū de iuuene quinq̄ annorum: de quo narrat beatus Gregor⁹: quia didicerat blasphemare/suffocatus est a diabolo. Et quia quando sunt parui et iuuenes / peccare assuescunt: ideo postea corrigi non possunt. Unde Hiere. xiij. d. Si mutare potest ęthiops pellem suam: aut pardus varietates suas: et vos poteritis bene facere cum didiceritis malum. Prouerb. xxij. a. Prouerbium est: adolescens iuxta viam suam etiam cum senuerit non recedet ab ea. Ideo dicit Eccl⁹. vij. c. Filij tibi sunt: erudi illos a puericia eorum. Propter hoc sequit: **Furor illis ꝛc**. Usq̄ in finē.

Ps. 77.

Aliter de uersis pcis

a **Errauerūt ab vtero**/Ecce pctm̄ gulę. Et bñ dicit: **errauerūt**: quia error est facere ventrē suū deū. Phil. iij. d. Quorū de⁹ venter est. c **Et locuti sūt falsa**/Ecce peccatū mēdacij seu linguę. d **Furor illis scōm similitudinem serpentis**/Ecce ira ꝛ inuidia. Naturale enī odium est serpentis ad hominē. Dictū est enī ei Gen. iij. c. Inimicitias ponam inter te ꝛ mulierē: ipsa conteret caput tuum: ꝛ tu insidiaberis calcaneo eius. Item serpens venenū fundit: in quo notat inuidia. Sap. ij. d. Inuidia diaboli mors intrauit in orbem terrarū. e **Sicut aspidis surdę et obturantis aures suas**/Ecce obstinatio ꝛ supbia. Aliud ē enī esse surdū naturaliter: aliud est obstruere aures spontanee. Per primū significat obstinatio: Per secūdum superbia. Prouerb. xxviij. b. Qui obturat aures suas ne audiat legē: oratio eius erit execrabilis. Duo autem obturant aures aspidis: vt dictū est: Sic hominū aures: terra: id est amor terrenorum: et cauda: id est propositū boni finis ꝛ melioris vitę. g **Quę nō exaudiet vocem incantantiū**: id est prędicatorū. Eccl. xij. c. Quis medebitur incantatori a serpente percusso? b **Et venefici**: id est christi: i **Incantantis sapiēter**: vt eos de occultis extrahat ad lucem gratię. Esa. xj. b. Super foramina aspidis ꝛ in cauerna reguli: qui ablactat⁹ fuerit manum suam mittet. Dicit autem veneficus a veneno faciendo. Uenenū autem duas habet significatiōes. Uno modo idem est q̄d virus. Alio modo idem est q̄d tinctura: fm illud: Assyrio saciata veneno. Christus q̄ dr veneficus: id est tinctor: qui vestes suas tinxit proprio sanguine. Esa. lxiij. a. Quis est iste qui venit de edom tinctis vestibus de bosra? Prędicatores etiam ꝛ prelati isto modo dicunī venefici: quia vestes domini: id populos/de quibus fit vestis domini (Esa. xlix. c. Omnibus his velut ornamēta vestiel) tingūt ī baptismo. Unde baptismus interpretat tinctura. Alio aūt modo dr christus et prelati ꝛ p̄dicatores venefici a virus: quia malos intoxicant fm illud. ij. Cor. ij. d. Alijs sumus odor mortis in mortem. Item dñs facit quandoq̄ de veneno tyriacam: vt de peccatis perpetratis fit hō cautior ꝛ fortior post lapsū: ꝛ in amore dei feruentior. Eccl. xxj. a. Fili peccasti/ne adijcias iterū.

Uenenū dr significat

Furor ē respuere verbū dei

Egris medicinā. Sap. xvj. b. Neq̄ herba neq̄ malagma sanauit eos ꝛc.
Cęcis lumē. ij. Pet. j. d. Habem⁹ firmiorē ꝓpheticū sermonē ꝛc.
Famelicis panē. Deut. viij. a. Non in solo pane viuit homo ꝛc.
Sitibūdis vinū. Zach. ix. d. Vinū germinans virgines.
Infrigidatis ignē. Hiere. xxiij. f. Nūquid nō verba mea sunt q̄si ignis?
Impugnatis clypeū. Prouer. xxx. a. Clypeus est omnib⁹ sperātibus in se.
Desolatis cōsolationē. Ro. xv. a. Quęcūq̄ scp̄ta sunt/ad nostrā doctrinā scp̄ta sunt.

Deus conteret

Allegorice a Deus conteret. Secũda pars vbi dicit/quę sit retribu/
tio iudęorꝫ. Et enumerat mala eorꝫ. Primũ ē cõfutatio eorũ.
Unde dicit: Deus cõteret dentes eorũ: id ē dolosa ver/
ba. b In ore ipsorꝫ: vt nõ audeant p̃ cõfusione aliq̃d plus
loqui. Hoc factũ est: quãdo silẽtiũ imposuit saducęis ⁊ phari/
sęis: Matth. xxij. d.
vbi dicit: Audientes
pharisei q̃ silentiũ im/
posuisset saducęis/cõ/
uenerẽt ĩ vnũ: et inter/
rogauit eũ vn⁹ ex eis
tc. Et post respõsionē
eius sequit: Et nemo
poterat respondere ei
verbũ: nec ausus fuit quisq̃ ex illa die eũ amplius ĩterrogare.
Secũdũ est q̃ dñs cõtriuit minas ⁊ inclamatiões eorꝫ. Unde
sequit: c Molas leonũ cõfringet dñs. i. minas fero/
ciũ iudęorꝫ: q̃ aspides erãt insidiãdo: ⁊ leones cõminãdo et in/
clamãdo: Crucifige/crucifige. Horũ molas cõfręgit in resur/
rectione sua. Tertia pęna fuit annihilatio potẽtię ⁊ glorię eo
rũ: Unde addit: d Ad nihilũ deuenięt tanq̃ aqua de/
currens. i. sicut torrens q̃ in hyeme impetuose ⁊ supbe fluit/
sed in estate deficit: Sic isti in psecutione christi impetuose et
supbe currebãt. Unde dicit dñs in Ps. Torrẽtes iniqtatis con/
turbauerũt me. Sed paulopost/ ad nihilũ redacti sunt p titũ
⁊ vespasianũ. Quarta est cõminatio dñi: qua eis cõminat nisi
puertant. Unde dicit: f Intendit arcũ suũ. i. vindictã.
Ps. Arcũ suũ tetendit. g Donec infirment/ad emẽda/
tionẽ: Sicut saul⁹ exęcęat⁹ est vt clarius videret: cecidit vt for
tius resurgeret. Uel nisi velint cõuerti: donec infirment/in
malũ: fm illud: Infirmabunt ⁊ peribũt a facie tua. Quĩta pę/
na est captiuitas iudęorꝫ. Unde sequit: h Sicut cęra quę
fluit auferent. i. sine difficultate captiui ducent. Sexta est
accumulatio pctõrꝫ. Uñ adiungit: i Supcecidit ignis/
cupiditat⁹/irę/rixę. Et nota q̃ dic: supcecidit/⁊ nõ dicit ce/
cidit: qz inter ꝑmũ peccatũ supbię ⁊ pęnã gehennę/sunt pecca
ta media/q̃ pęne sunt p̃cedẽtis. Septima est exęcęatio. Unde
dic: k Et nõ videt solẽ. i. nõ coguerũt christũ deũ esse.
Octauũ est absorptio a pctis. Uñ seq̃t: l Prius q̃ intelli/
gerent spinę ⁊c. Quod sic legit: Dico/q̃ supcecidit ignis
p̃dictorꝫ peccatorꝫ: nec illi igni resistũt: Sed ille ignis p Ab/
sorbet eos/sic spinas: n Sicut viuẽtes. i. licz se spũali/
ter viuere dicãt. Et hoc/ o Sicut ĩ ira. i. sic fit ex ira dei/q̃
iratus est eis. Et hoc fiet/ donec ĩ fine reliquię israel saluę fiant:
Hoc ē q̃ dicit: Prius q̃ intelligerẽt spinę vestrę: id ē
vos qui estis cibus ignis/⁊ alios pungitis. m Rhãnũ: id ē
antichristum. q. d. in peccatis suis manebũt iudęi/donec post
mortẽ antichristi/intelligãt fraudẽ ⁊ maliciã illi⁹: Et tunc qui
residui erũt/puertent ad dominũ. Per rhamnũ aũt intelligit
antichrist⁹ hac ratiõe: quia rhamn⁹ ꝑmo est tener ⁊ vtilis: sed
in estate sic

Al. ⁊ eriuit
Al. ⁊ cõfregit
Al. ⁊ Sperneꝫ
Ezi. 10. c.
Ro. 9. f.
antichrist⁹ assimilatur rhãno

a Deus ⁊ pteret dentes eorum
b ĩ ore ipsorꝫ: molas leonũ ⁊ cõ
c fringet dñs. ⁊ Ad nihilũ de/
e uenięt tãq̃ aqua decurrẽs:
f ĩtendit arcũ suũ donec infir/
h mẽt. Sicũt cęra ⁊ q̃ fluit aufe
i rent: supcecidit ignis et nõn
l videt solẽ. Prius q̃ ⁊ intellige
m rẽt spinę vrę rhãmnũ: sic vi/
o uẽtes/sic in ira absorbet eos.

Moraliter a Moraliter/dicit de malis/maxime ō detractorib⁹. a De
cõteret dentes eorum in ore ipsorum: Quia eĩ mor/
dent alios /punient in dentibus. Bal. v. c. Si inuicem morde/
ris ⁊ comeditis/videte ne ab inuicẽ cõsumamini. Apoc. xvj.
b. Cõmanducauerũt linguas suas pę dolore. c Molas
leonum confringet domin⁹. Leo habet dentes fetidos:
sic detractores/loquẽtes semp de fetore aliorũ. Et nota q̃ hic
dicit duo: dentes ⁊ molas. Dentes dicit incisiuos/quibus
incidit cibus. Molas/quib⁹ molitur. s. dentes posteriores: qui
vocant molares. Per dentes ergo hic intelligit detractio/ q̃
ponit schisma int̃ bonos. Per molas detractio/qua diminuit
bonũ alteri⁹. De ꝑma dr: Eccli. xxviij. b. Susurro ⁊ bilinguis
maledictus: multos eĩ turbauit pacem habẽtes: Lingua ter/
tia multos cõmouit ⁊ dispersit illos de gente in gentem: ciui/
tates muratas diuitum destruxit: et domos magnatorũ effu/
dit: virtutes populorũ concidit: ⁊ gentes fortes dissoluit: qui
respicit illam/non habebit requiem: nec habebit amicũ in quo
requiescat. De secũda. s. de molis dicit in eo capitulo. c. Fla/
gelli plaga liuorem facit: plaga autem linguę cõminuet ossa: id
est opa bona ⁊ fortia. Molas q̃ leonũ cõfringet dñs:

Tres species detractionis

Al. ⁊ liq̃facta

Al. ⁊ producat spinas vestras rhãnus: tanq̃ viuẽtes tanq̃ in ira cõbibit

Peccator ad nihilũ deuenit
- Quia recedit ab eo qui est. Exo. iij. d. Qui est misit me.
- Quia socⁱ⁹ fit eius q̃ nõ est. Job. xviij. c. Habitent in tabernaculo illi⁹ socij eius q̃ nõ est.
- Quia cõiũgit sibi peccatũ qd̄ nõ est. Job. j. a. Sine ipso factũ est nihil.
- Quia melius est non esse q̃ in gehenna esse. Matth. xxvj. c. Bonũ erat illi si natus nõ fuisset.

Job. 19. a.
Ps. 17.
Ps. 7.
Ps. 9.
Ps. 9.
Ps. 7.
Ps. 96.
Ibidem
Ps. 67.
Al. ⁊ candidas

e Tãq̃ aq̃ decurrẽs. Aq̃ decurrẽs fluit ad mare: Et qñ
ĩtrat mare/ad nihilũ deuenit: qz nomẽ amittit: Sic isti venię/
tes ĩ amaritudinẽ iferni/nomẽ qd̄ sibi fecerũt in ęra/ amittẽt.
Prouerb. x. b. Nomẽ impior putrescet. Ps. Perijt memo/
ria eorꝫ cũ sonitu. Uñ diues nõ nominat q̃ sepult⁹ ē in infernũ:
Luc. xvj. f. Et nõ poterũt h̃ euadere: qz dñs f Intẽdit ar
cũ suũ. i. minas: g Donec infirment: sic sup expositũ ē
de iudęis. Hoc etiã bñ dr ꝗ fastũ hui⁹ mũdi: qz quãtũcũq̃ se
exaltẽt sublimes hui⁹ mũdi: tũ mortales sunt: et tandẽ/ad ni
hilũ deuenięt tanq̃ aq̃ decurrẽs. Mortalitas eĩ nr̃a
ē aq̃ decurrẽs. Uñ. ij. Regl. xiiij. d. Oẽs morimur: ⁊ q̃si aq̃
dilabimur in terrã q̃ nõ reuertent. Et hoc cito erit: qz inten/
dit arcũ suũ. i. cõminationẽ iudicij. Abacuk. iij. b. Suscitãs
suscitabis arcũ tuũ. Greg⁹. In arcu quãto longi⁹ trahit cor/
da: tãto difficili⁹ exit sagitta: Sic iudiciũ quãto magl differt:
tanto sentẽtia difficilior expectat. Donec infirment/ĩ cor/
pore. i. arc⁹ postq̃ tensus est/ in volũtate tendẽtis ē vt sagit/
tã mittat: ita in volũtate dñi est mittere sagittã infirmitatis vt
moriat hõ. Job. xiij. a. Breues dies hominis sũt: numer⁹ mẽ
siũ eius apud te est. Ps. Arcũ suũ tetẽdit ⁊ parauit illũ: et in
eo pauit vasa mortis. i. infirmitatis q̃ afferũt mortẽ. h Sic
cęra q̃ fluit auferent. Hoc erit ĩ iudicio: qñ dñs veniet ad
iudiciũ cũ igne: sic dr ĩ Ps. Ignis añ ipsũ p̃cedet. Tũc fluet
cęra. i. pctõres fragiles. Uñ in Ps. Hõtes sic cęra fluxerũt
a facie dñi. Et alibi: Sic fluit cęra a facie ignis: sic peant pec/
catores a facie dei. Sic q̃ /auferent: iuxta illd Esa. xxvj. b.
Tollat impi⁹ ne videat glia dei. Et Job. xxxviij. b. Auferet
ab impijs lux sua: et brachiũ excelsũ cõfringet. Quia eĩ no/
luerũt p̃uidere eũ h̃ ĩ via: iõ nõ videbũt eũ facie ad faciẽ ĩ pa/
tria: Iõ seq̃t: i Supcecidit ignis/libidis/⁊ cupiditat⁹.
De ꝑmo dr Job. xxxj. b. Ignis ē vsq̃ ad ꝗsũptionẽ deuorãs.
De secũdo/ Job. xv. d. Ignis deuorabit tabnacula eorꝫ q̃ li/
bẽter munera accipiũt. k Et nõ videt solẽ. Daniel. xiij.
a. Declinauerũt oculos suos vt nõ viderẽt cęlũ. Sap. v. a. Sol
ĩtelligẽtię nõ illuxit nob. Sic eĩ vis⁹ exęcęat ad peluim ⁊ cali/
dã/qñ ponit añ oculos ei⁹: Sic pctõr ad ignẽ pctõrꝫ exęcęat
vt etiã ō deo vix vnq̃ cogitet. Uñ dic Greg⁹/ō luxuria: Cũ
luxuria semel mẽtẽ ĩuaserit/nullũ bonũ cogitare pmittit. Nec
solũ ō deo nõ cogitãt: sz nec de diabolo/cui⁹ mẽbra fiũt/q̃ eos
absorbet. Uñ seq̃t: l Prius q̃ intelligerẽt spinę vrę
rhãnũ ⁊c. Spinę sũt pctõres. Mau. j. c. Sic spinę se inuicẽ
cõplectũt: sic cõuiuiũ eorꝫ parit potãtiũ. Rhãn⁹ ē diabol⁹: q̃
sic rhãn⁹ ꝑmo ē moll⁹ suggerẽdo delectationẽ pcti: sz postea
puertit ĩ spinas/ soluẽdo pęnã tormẽti. Hoc aũt nõ ĩtelligũt
pctõres/donec veniãt ad tormẽtũ: ⁊ iõ pmittũt se absorberi
ab eo p pctm̃. Hoc ē qd̄ dic: Prius q̃ intelligerẽt spinę
vrę rhãnũ. i. anteq̃ pctõres intelligant diabolũ: p Ab/
sorbet eos sic in ira: qz licz in tẽptatiõe se simulet amicũ:

Y * tũ in ira facit

in estate sic indurescit q secari non potest / sed frangi: Sic antichrist⁹ primo videbit vtilis: sm illud .ij. Thessal. ij. c. Cui⁹ adventus in omni virtute ⁊ signis ⁊ pdigijs mendacib⁹. Sed pre supbia ita rigidus fiet q nõ poterit scindi gladio linguę hois: sed frãget potestate dei. ij. Thessal. ij. b. Quẽ dñs iesus inkfiet spũ oris sui. Uel sic / Supercecidit ignis / inuidię i iudęis: et nõ viderunt solẽ / christũ p fidem. Priusq̃ .i. donec: intelligerẽt / in fine mũdi: spinę vestrę .i. finales iudęi: rhãnũ .i. antichristum. Et tũc absorbet eos: id est affliget eos conuersos ad christũ: sicut viuentes .i. sicut alios christianos: sicut .i. q̃si: in ira: qz finget se esse piũ. Judicũ .ix. b. Dixerunt omia ligna ad rhamnũ .i. iudęi ad antichristũ: veni ⁊ impera nobis. Et dixit eis: si vere me regẽ vobis pstituistis: venite ⁊ subvmbra mea reqescite. Si aũt nõ vultis: egrediat ignis ò rhãno ⁊ deuorет cedros libani. Sz ipo inkfecto / ⁊ christo apparẽte i iudicio: Tũc exultabũt oia ligna siluarũ a facie dñi.

27.q.1.c. viduas.1. Al. timpioꝫ Al. peccatoꝫ Al. tergo Al. tergo

Psꝫ. 95.

Moraliter. * tamẽ in ira facit ⁊ odio. Apocũ .xij. c. Uę terrę ⁊ mari: quia descendit ad vos diabolus habens iram magnã: sciens quia modicũ tempus habet. Absorbet / dico / eos sicut viuentes: id est licz videant viuentes vita gratię. Hoc tangit hypocritas. Apocũ .iij. a. Scio opera tua: quia nomen habes q viuas ⁊ mortuus es. Eccꝫ .viij. b. Uidi impios sepultos: q̃ etiã cum adhuc viuerent / in loco sancto erant: et laudabant in ciuitate quasi iustorum operum. Et quia multos tales qui viuere videnk / absorbet diabolus per hypocrisim: Ideo dicit Job. xl. c. Absorbebit fluuium ⁊ non mirabitur: ⁊ habet fiduciam q influat iordanis in os eius. Per fluuiũ intelligũtur homines fluxibiles ad peccatum: de quibus non mirat diabolus: nec p magno habet quãdo absorbet eos. Per iordanem qui interpretat descensio eorum / siue riuus iudicij: itelligunk clerici vel religiosi / qui debent esse humiles: et prelati qui habent alios iudicare. De his cõfidit diabolus q influant in os eius: ⁊ plerumq̃ influũt sub pallio hypocrisis ⁊ mortui sũt: licz videant viuẽtes. Et in loco sancto: vt dr̃ in ꝓdicta auctoritate / Eccꝫ. viij. b. id ẽ in religiõe vel i scholis / vel in ecclesijs suis. Signũ autem mortis hmõi quoddam / docet apostolus. j. Timoth. v. a. Uidua quę in delitijs est / viuens mortua est. Ergo multo fortius clericus ⁊ religiosus ⁊ p̃lat⁹. Et tales absorbet diabolus: id est defacili glutit: sicut aquam liquidam quam etiam bibit equus frenatus. Item / Priusq̃ intelligerent ⁊c. Spina pungens ⁊ lacerans: clericus peccans ⁊ scandalizans. Eccꝫ. xxviij. f. Nõ erit vltra domui israel offẽdiculũ amaritudinis ⁊ spina dolorẽ inferẽs vndiq̃. Rhãnus ẽ mal⁹ p̃lat⁹: q̃ nouit pũgere / sz nescit pascere: ꝑ̃ habẽs folia mollia .i. ꝓba / sz postea durescũt. Talẽ eligũt spinę. Esa. xxxiij. c. Clamauit pilosus alt̃ ad alterũ. Exẽplũ .ij. Paral. xxv. e. Cardu⁹ q̃ est in libano misit ad cedrũ libani / dicẽs: Da filiã tuã filio meo vxorem: ⁊ ecce bestię q̃ erãt in silua libani trãsierũt ⁊ cõculcauerũt carduũ. Carduus est diues cleric⁹: Nam spinę diuitię dicunk Matth. xiij. c. Cedrus christ⁹. Eccꝫ. xxiiij. b. Quasi cedr⁹ exaltata sum in libano. Eius filia est ecclesia: quã petit carduus vxorẽ filio suo: ad litterã. Sed bestię siluę .i. ꝓncipes sęculi cõculcãt carduũ .i. diuitẽ clericũ / anteqũ habeat filiã cedri vxorẽ.

Tertia pars a Lętabit iustus. Tertia ps: in qua ondit q ex eo q mali puniunk sequit vtilitas bonoꝝ. Prima vtilitas q̃ ex hoc sequit est: qz boni gaudebũt de vindicta maloꝝ. Uñ dicit: Lętabit iust⁹ cũ viderit vindictã. Exo. xv. c. Cantem⁹ dñõ: Gloriose em̃ magnificat⁹ est: equũ ⁊ ascẽsorẽ ꝓiecit in mare. Sed cõtrariũ videt Prouer. xxiiij. c. Cũ ceciderit inimic⁹ tuus / ne gaudeas: ⁊ in ruina ei⁹ ne exultet cor tuũ. Et Job. xxxj. c. Si gauisus sum ad ruinã eius q̃ me oderat: Solutio. In via condolendum est miserijs ꝓximorũ: sed tñ gaudendũ est q̃ñ dñs castigat eos / virga correctiõis vt emẽdenk. In patria aũt cõgratulandũ est iusticię dei simul cũ ipso: sm qd̃ de ipso dicit Prouerb. j. c. Ego quoq̃ i interitu vr̃o ridebo. Et de nobis dr̃ supra in Psꝫ. Sup eũ ridebũt ⁊ dicẽt: ecce hõ q̃ nõ posuit deũ adiutorẽ suũ ⁊c. Secũda vtilitas ẽ correctio vitę. Unde addit: b Manꝫ suas lauabit in sanguine peccatoris .i. opera sua corriget et mũdabit iustus pro pęna peccatoris. Prouer. xix. d. Pestilętę flagellato sapiẽti / or erit stultus. Tertia est ꝓfessio laudis. Uñ sequit: c Et dicet hõ .i. vtens ratiõe. d Siquidem .i. quia e Est fructus iusto: Utiq̃ / sequitur q̃ est de⁹ iudicãs eos .i. malos. f In terra .i. in ꝑsenti. q. d. sic iusto dat de⁹ ꝓ suis meritis vt hic ꝓficiat: sic iusto iudicio ꝓmittit malo vt hic deficiat: Et q̃ nocet / noceat adhuc: et q̃ in sordibus ẽ / sordescat adhuc: et q̃ iust⁹ iustificet adhuc. Apocũ. vlti. c. Notandũ aũt q̃ est fruct⁹ iusto in via ⁊ i patria: sm qd̃ dr̃ Eçech. xlvij. c. q̃ ex vtraq̃ pte torrẽtis oriebat lignũ pomiferũ. Torrẽs est mors: q̃ diuidit istã vitã a futura. Lignũ christ⁹ est: q̃ dat fruct⁹ a dextris i futuro: et a sinistris in pñti: hoc est ex vtraq̃ pte fluuij. De fructu pñtis vitę / Matth. vij. c. Bona arbor fructus bonos facit. Et Gal. v. d. numerank duodecim fruct⁹ / vbi dr̃: Fruct⁹ aũt spũs / est charitas / gaudiũ / pax / patiẽtia / lõganimitas / bonitas / benignitas / mãsuetudo / fides / modestia / ꝓtinẽtia / castitas. De fructu aũt q̃ erit iusto in futuro / Esa. iij. b. Dicite iusto q̃m bñ: q̃m fructũ adinuẽtionũ suaꝝ comedet. Et Heb. xij. c. Omis quidẽ disciplina i ꝑsenti videt nõ esse gaudij / sed męroris: postea autem pacacissimũ fructũ exercitatis p eam reddet iusticię. Sap. iij. d. Bonorũ laboꝝ gloriosus est fructus: Ad quẽ nos ꝓducat iesus christ⁹ fructus ventris: Amen.

Psꝫ. 51.

Al. Erue

Al. tiuq; me redime

Fruct⁹ iusti via et i patria

Expo. Psꝫ. LVIII.

Eripe me d̃ inimicis meis. Titul⁹. In finẽ ne disperdas / vel / corrũpas dauid i tituli iscꝑtiõe q̃ñ misit saul ⁊ custodiuit domũ eius vt interficeret eũ. Iste titul⁹ i pte sup habit⁹ ẽ ⁊ exposit⁹ / videlicet vsq̃ ibi: q̃ñ misit saul. Et ẽ sensus tituli. Psalm⁹ iste dirigẽs nos / in finẽ: monet / ne corrũpas vel disperdas dauid i tituli inscꝑtiõe / q̃ dicit ipsũ eẽ regẽ: qd̃ tũ facere noluit / saul .i. conciliũ iudęoꝝ: q̃ñ misit ⁊ custodiuit domũ ei⁹ .i. sepulchꝝ: vt interficeret eũ .i. nomẽ ei⁹ ⁊ famã extingueret. Psꝫ. iste triptit⁹ ẽ. Primo petit christ⁹ q̃si i passiõe posit⁹ liberari ab inimicis iudęis: ⁊ orat ꝓ salute gentiũ. Secũdo ꝓfirmat salutẽ gentiũ ⁊ orat ꝓ salute iudęoꝝ: ibi: Conuertenk. Tertio affirmat salutẽ iudęoꝝ: ⁊ ꝓ vtraq̃ gratias agit: ibi: Cõuertenk. Primo q̃ notãdũ q̃ q̃ttuor sũt genera inimicoꝝ. Quidã em̃ nocẽt solo desiderio / nõ audẽtes vl̃ erubescẽtes ꝓrũpere in dicta vel facta. Quidã aũt ꝓrũpũt i verba ꝓtumelię / dicẽtes fratri suo racha vel fatue. Alij ꝓdeũt i ꝓba ⁊ alapas citra sanguinẽ. Alij vsq̃ ad effusionẽ sanguinis ꝓcedũt. Cõtra ista quattuor dicẽ hic q̃ttuor ꝓba. g Eripe me / o deus pater / dicit christus. h De inimicis meis / iudęis inuidẽtib⁹ et voto nocẽtib⁹. Tu dico i Deus / qui potes k Deus / qui vis ⁊ debes. l Et ab insurgẽtib⁹ / q̃ maledicta ⁊ blasphemias. m In me .i. cõtra me. Libera me.

1. Reg. 19.

Quattuor genera inimic.

Allegorice de christo

Moraliter de ecclesia

* Eripe me de opantib⁹

Moraliter / dicit ecclia / vel ipsũ caput ecclię christ⁹. g Eripe me de inimicis meis deus meus. Inimici christi ⁊ ecclię sũt auari. Jaco. iiij. a. Qui voluerit eẽ amic⁹ hui⁹ mũdi: inimic⁹ dei cõstituit. Aug⁹. O sęculũ nequã q̃ tuos beare sic soles amicos vt dei facias inimicos. Jnk aũt oẽs auaros ꝑcipui inimici st̃ auari p̃lati / ⁊ mali sacerdotes ⁊ clerici: q̃rũ manus iungunk in signũ q̃ nihil deberet remanere i manib⁹ suis qd̃ pauprib⁹ nõ darẽt. Et qz tales violẽt tenẽt ecclias: ⁊ ꝑficiunk ei: iuꝝ qd̃ dr̃ Threñ. j. b. Facti sũt hostes ei⁹ i capite. Jõ petit h̃ christ⁹ vel ecclia eripi / q̃si cũ violẽtia de manib⁹ eoꝝ. Eçech. xxxiiij. c. Libabo gregẽ meũ ò manib⁹ eoꝝ. l Et ab

* insurgentib⁹ in me